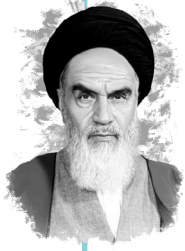

معنی اسلامی شدن دانشگاه این است که استقلال پیدا کند و خودش را از غرب جدا کند و خودش را از وابستگی به شرق جدا کند و یک مملکت مستقل، یک دانشگاه مستقل، یک فرهنگ مستقل داشته باشیم. عزیزان من! ما از حصر اقتصادی نمی‌ترسیم، ما از دخالت نظامی نمی‌ترسیم آن چیزی که ما را می‌ترساند وابستگی فرهنگی است. صحیفه نور جلد ۲۱ ص ۱۹۲

M o s t a g h e l A T U

گاهنامه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی معنا | انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشکده الهیات | هفته آخر آبان ۱۴۰۰ | شماره ششم

رشد و تعالی جامعه در پرتو دین

مقدمه سردبیر
فاطمه الیاسی

جای «اسفل السافلین» به «اعلیٰ علیین» برسد. اندکی تأمل در تعالیم اسلامی نشان می‌دهد خداوند برای جنبه‌های مختلف زندگی انسان قوانین و مقرراتی را تنظیم کرده است. بر همین اساس بسیاری از اقدامات انجام شده در گذشته و امروزه همچون نپذیرفتن سلطه بیگانگان، تبعیت از ولی جامعه، آگاهی بخشی به ملت، انتصابات شایسته و... ریشه در ارزش‌ها و مبانی دینی دارد. به جرئت می‌توان گفت تأثیر دین و مبانی آن در جامعه و زندگی بشر به ضرورتی غیرقابل انکار تبدیل شده است. چرا که این تأثیرگذاری منجر به افعالی می‌شود که مطابق با دستورات خداوند است. دستوراتی که متناسب با جایگاه حقیقی انسان تنظیم شده است و عمل به آنها انسان را در رسیدن به بالاترین مراتب یاری می‌کند. بر همین اساس انتظار می‌رود پایبندی ما به ارزش‌های دینی فقط لسانی نباشد بلکه در افعال نیز نمود پیدا کند.

دوستداران حاکمیت مادی‌گرایی بر جامعه بشری، پاسخگویی به تمامی نیازهای انسان و رسیدن به پیشرفت و تسلط بر همه چیز را در علوم تجربی و دوری از معنویت جست و جو می‌کردند. غافل از اینکه نگاه یک بعدی و جریان نداشتن معنویت در زندگی، انسان را به هبوط و سرگردانی می‌رساند. افراد در چنین شرایطی خلأ دین و معنویت را احساس می‌کنند و برای رهایی از این سرگردانی به ریسمان مکاتب مختلف چنگ می‌زنند. مکاتبی که نه تنها نجات‌بخش نیستند بلکه بیش از پیش انسان را در دریای گمراهی غرق می‌کنند. از اینجا رانده و از آنجا مانده. ثمره جریان نداشتن معنویت و دین در جوامع مادی، مصداق واضح و عبرت آموزی برای بشر به شمار می‌رود. خداوند حکیم، انسان، این دردانه آفرینش و اشرف مخلوقات را به حال خود رها نکرد تا گرفتار وادی ضلالت و گمراهی شود. برنامه و راه و روشی به نام دین فرستاد تا بشر در آن بیندیشد و عمل کند و به

بر روی لوگو بزنید

صاحب امتیاز: انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه علامه طباطبایی (ره)
مدیر مسئول: محمدعلی شبانی | سردبیر: فاطمه الیاسی | ویراستار: فاطمه الیاسی | صفحه آرا: محمدعلی شبانی
هیئت تحریریه: کوثر مسیح طهرانی، فاطمه فرامرزی، فرشته وفائیان، فاطمه پیلور خورشیدی، زهراسرهنگی، حدیثه سعادت، مهسا بهرامی جم، فاطمه الیاسی

مصاحبه با دکتر فلاح تفتی پیرامون آموزش
مبانی دینی در چهار چوب رسانه

دین در رسانه

استفاده صحیح از رسانه برای نشر مفاهیم دینی

امروزه از رسانه ملی به تعبیر رهبر معظم انقلاب با عنوان «دانشگاهی برای ارتقاء سطح آگاهی و معرفت عمومی» یاد می‌شود؛ چرا که با دارا بودن ظرفیت‌های گسترده نقش بسزایی در هدایت فرهنگی، اخلاقی، سیاسی، اجتماعی و... جامعه دارد. بر همین اساس در این شماره از نشریه با سرکار خانم دکتر فاطمه فلاح تفتی عضو هیئت علمی دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه علامه طباطبایی (ره) در خصوص آموزش مبانی دینی در چهار چوب رسانه و میزان تاثیر گذاری آن به گفت و گو پرداختیم.

به نظر شما رسانه ملی تا چه حدود ظرفیت پردازش به احکام و مسائل شرعی را دارد؟

نکته اساسی در زمینه رسانه این است که امروزه اثر گذاری تولیدات نمایشی بیشتر از نوشتار، سخنرانی و... است. از جهت تاثیر گذاری شگرفی که رسانه دارد قابلیت بیان مسائل شرعی در آن وجود دارد. الحمدلله شروع خوبی هم در شبکه سوم سیما در این زمینه صورت گرفته است که احکام را به صورت آسان و قابل فهم برای عموم بیان می‌کند.

با توجه به تصور منفی که برخی مردم نسبت به رسانه ملی دارند، به نظر شما این تغییر روش و بیان احکام و مسائل دینی به صورت جذاب تا چه حد ثمر بخش خواهد بود؟

رسانه باید دو رویکرد کلی داشته باشد؛ رویکرد اول مردمی بودن و رویکرد دوم بیان دغدغه‌ها و شبهات مطرح روز است. یعنی رسانه شبهات و دغدغه‌هایی که مدنظر مردم است را از جامعه استخراج کند و سپس با زبان ساده برای تفهیم آنها تلاش کند. این باعث تصحیح آن تصور منفی می‌شود و قطعاً این گونه می‌توان از عدم ارتباط مردم با رسانه ملی و رفتن به سوی رسانه‌های دیگر جلوگیری کرد. البته این کار باید تدریجاً و با تمرکز و برنامه ریزی صحیح صورت بگیرد.

چه مباحث دینی از نظر شما در جامعه کمرنگ شده که صدا و سیما با داشتن ظرفیت گسترده خود می‌تواند به این مباحث پردازد؟

این مباحث چند دسته هستند. مبحث اول مربوط به احکام است که شروع خوبی در این زمینه صورت گرفته است و باید در ادامه با تغییر قالب هم همراه باشد. مبحث دوم مربوط به مسائل اعتقادی اصولی است مثل اصل وجود خداوند، معاد، و... مبحث سوم مربوط به احکامی است که جنبه اجتماعی دارند و به دلیل بیان نادرست آنها در گذشته، گویی موضع گیری مقابل آنها وجود داشته و مورد پذیرش جامعه نیستند مثل امر به معروف و نهی از منکر، حجاب و... مبحث

چهارم مربوط است به تابوهایی که وجود دارد مثل روابط دختر و پسر یا روابط همجنس گرایی که اثرات متعدد مخربی دارند.

تا کنون چند قسمتی از این برنامه‌ها پخش شده است. از نظر شما تا چه حدی مسئله مهم و مهم در بیان احکام رعایت شده و نتیجه را تا اینجا چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در برخی از موضوعاتی که تاکنون مطرح شده است عنصر دغدغه‌مندی دیده نمی‌شود یعنی موضوع برخی برنامه‌ها چندان گزینش شده و مطابق نیاز مردم نیست. نقد دیگر این است که این برنامه‌ها نباید به شبکه سوم سیما محدود شود و باید به صورت پیوسته مانند یک خوراک روحی از نوع مسائل دینی و با مدت زمان کوتاه در اختیار مخاطب قرار گیرد زیرا اکثریت مردم این گونه تولیدات را دارند. این عرضه می‌تواند از همه (مانند تبلیغاتی که در بین برنامه‌های پرمخاطب می‌روند) تا نتیجه بهتری حاصل شود.

چطور می‌توان بحث این برنامه‌ها را به مسائل شرعی مهم‌تر هدایت کرد؟ برای مثال بحث مهدویت (ظرفیت پردازش آن وجود دارد؟)

در دسته‌بندی که پیش‌تر اشاره شد، مهدویت شامل مباحث اعتقادی اصولی است. قطعاً ظرفیت پردازش به همه مباحثی که در این دسته‌بندی عنوان شد وجود دارد. برای مثال مسائل مربوط به قیام امام حسین علیه السلام را مردم معمولاً با سریال مختارنامه می‌شناسند و حتی برای استناد به جای ارائه یک کتاب تاریخی، به این سریال استناد می‌کنند. مثال دیگر اینکه اگر از کسی بخواهید زندگینامه حضرت یوسف نبی را برای شما بگوید، سوره یوسف را نمی‌خواند بلکه با استناد به سریال یوسف پیامبر، ماجراهای زندگی ایشان را تعریف می‌کند. این نشان‌دهنده ظرفیت بالای رسانه است.

استفاده از فضای گرافیکی و ابتکار و خلاقیت و بیان لطیف‌تر احکام در رسانه ملی پررنگ‌تر شده است. شما این امر را تا چه حدودی در تاثیر گذاری مفاهیم موثر می‌دانید؟

این ظرفیت وجود دارد که برنامه‌هایی با ساختارهای متنوع برای همه سنین در زمینه مسائل دینی تولید و نمایش داده شود. به هر صورت تفاوتی بین ظرفیت بیان مسائل دینی و سایر مسائل وجود ندارد و همان گونه که می‌شود مفهومی مثل فقر اجتماعی را در یک نقاشی بیان کرد، همین ظرفیت برای پرداختن به مسائل دینی هم در رسانه‌ها وجود دارد. این مسئله باید به صورت پروژه‌ای انجام شود و به این منظور فقط به محتوای خوب و بیان هنرمندانه نیاز داریم که محتوا را باید کارشناسان دینی تعیین کنند و قالب را هنرمندان ایجاد کنند.

علم خدا پسند

تبیین لزوم موضوع محوری انجمن مستقل دانشکده الهیات پیرامون اسلامی سازی علوم انسانی

کشور ما، جامعه‌ای اسلامی است و شالوده اصلی آن باید بر مبنای اسلام و فرهنگ اسلامی نهادینه شود اما متأسفانه در بسترهای مختلف این فرهنگ‌سازی صورت نگرفته و تا حدود بسیاری با شکست مواجه شده است. از جمله این بسترها، دانشگاه است. باید قبول کرد که سیستم دانشگاهی ما بیماری‌های خاص خود را دارد و علاج آن هم اسلامی سازی علوم است.

سر منزل مقصود

دانشکده الهیات در جهت این موضوع تصمیم به برداشتن قدم‌هایی کوچک اما موثر گرفته است. بر اساس جلسات و پژوهش‌های صورت گرفته مبنای پیگیری مسئله اسلامی سازی علوم انسانی شد و در این راستا مطالعات متعددی صورت پذیرفت. دانشکده الهیات با آسیب‌شناسی و برگزاری جلسات با افراد متخصص در این عرصه، تصمیم به بررسی ابعاد مختلف این موضوع و ارائه راهکارهای صحیح گرفته و با دعوت از افراد توانمند قصد بر پیشبرد مسئله محوری دارد.

بر همین اساس در جلسات کارشناسی به نظرات اندیشمندان اسلامی در حوزه علوم انسانی اسلامی پرداخته شد. از جمله این اندیشمندان می‌توان به آیت الله مصباح یزدی اشاره کرد. ایشان به عنوان یکی از فقهای جهان اسلام دیدگاه‌های بسیار ارزشمندی در این مسائل دارند. علامه مصباح در یک

سیر منطقی و نظام فکری منسجم

بحث اسلامی سازی علوم را از

قلمرو دین شروع کرده‌اند.

هر علمی یک مبنایی دارد

اولین مسئله‌ای که ایشان

بیان می‌کنند این است

که شما مبنای علوم

انسانی اسلامی را در

چه می‌دانید؟ مبنای

هستی شناختی،

معرفت‌شناختی و

انسان‌شناختی و به

طور کلی موضوع علوم انسانی،

انسان است و باید فهم دقیق

از حقیقت انسان و هدف آفرینش

آن یافت. آیت الله مصباح بعد از

مشخص نمودن این مبنای راه

رسیدن انسان به دین را بیان می‌کنند. اسلامی سازی علوم یعنی جهت‌گیری علوم باید به سمت سعادت ابدی باشد. هنجارها و باید و نبایدهای علوم انسانی به شکلی باشد که ما را به سعادت ابدی برساند.

دلایل اسلامی سازی علوم

عمدتاً در دانشگاه‌های ما آموزش علوم انسانی ریشه در علوم غربی دارد و طبیعتاً این علوم سکولار هستند یعنی به لحاظ معرفت‌شناختی و انسان‌شناختی بیمار هستند. هدف از جهان سکولار بریدن از مبدأ جهان هستی یعنی خدا است علاوه بر این نگاه اومانستی و سکولاریسم نقش دین را در عرصه‌های مختلف از جمله آموزش کمرنگ کرده است. در ادامه این سوال مطرح می‌شود که آیا فقط با تغییر سرفصل‌های درسی اسلامی سازی صورت می‌گیرد؟

بر اساس نتایج و آسیب‌شناسی انجام گرفته در جلسات کارشناسی، باید بگوییم که این مسئله اهمیت دارد اما باید به یاد داشت که عمده علوم موجود در کشور ما اسلامی نبوده و نیستند. با تمام این تفاسیر در جایگاه اول باید دست به تولید علم زد و ما به عنوان دانشجو باید بستر این مسئله را به صورت بنیادین فراهم کنیم اما صرف تغییر سرفصل کمک‌کننده نیست و ما را به آن هدف نمی‌رساند؛ زیرا اساتید و مدیران دانشگاه نیز باید به این سرفصل‌ها و مبنای اعتقاد و باور داشته باشند و این اعتقاد در عمل نیز نمایان شود تا بسترسازی و فرهنگ اسلامی سازی علوم به خوبی نهادینه گردد.

نکته‌ی مهم این است

که ما به عنوان دانشجو

وظیفه داریم که

کرسی‌ها و

مطالبه‌گری‌هایی

را در جایگاه خود

داشته باشیم؛

چون دانشگاه

تنها محل

آموزش نیست

بلکه بسیاری

از تغییرات در هر

جامعه‌ای از این محل

آغاز شده است به‌گونه‌ای

که می‌توانیم بگوییم کرسی‌های

نظریه‌پردازی رگ حیاتی مطالبه‌گری

هستند

مسئله مهم دیگر این است که هنوز باور به بیمار

بودن دانشگاه‌ها در میان دانشمندان و علما وجود ندارد

اما در حقیقت بستر این کرسی‌ها و مناظرات باید شروع

کننده تحولی اساسی باشد. بر همین اساس، دانشجویان

انجمن مستقل دانشکده الهیات دانشگاه علامه طباطبایی

نیز تصمیم به پیگیری و تلاش برای ارائه راهکار نمودند. امید

است با برگزاری جلسات متعدد بتوانیم گامی موثر در این زمینه

برداریم.

فامیل سالاری

لزوم شایسته‌گزینی در انتصابات حکومت

یکی از برنامه‌های اصلاحی حضرت علی (ع) در دوره زمامداری، گماشتن نیروهای شایسته، کارآمد و صالح در مصادر امور حکومت بود. زیرا استقرار و دوام حکومت به ویژه با شاخصه‌های دینداری و عدالت، بدون کارگزاران شایسته عملی نخواهد بود. از این‌رو، یکی از مقوله‌های مهم و مورد توجه جدی امام علی (ع)، کارگزاران حکومت بود. چگونگی گزینش و انتخاب این نیروها در مناصب گوناگون سیاسی، نظامی، مالی، قضایی و اداری، آشنا نمودن آنان با دستورالعمل‌های مدیریتی، شیوه زمامداری و رفتار با مردم و نظارت بر عملکرد و مدیریت آنان به منظور حسن اجرای امور که به تأمین امنیت جامعه، رضایت عمومی مردم، استحکام و ثبات حکومت منجر گردد از مسائلی است که امام (ع) بدان‌ها پرداخته است.

مثلث شایستگی در جامعه اسلامی

در جامعه اسلامی نظام ارزشی اسلام و قرآن بر رفتار حاکمان و متصدیان امور، حکومت دارد و با توجه به همین ارزش‌ها است که می‌گوییم در جامعه اسلامی علاوه بر تخصص، تعهد و باور به نظام دینی به فرد لیاقت و شایستگی می‌دهد. در حکومت غیردینی، معیار شایستگی در چهارچوب خاص آن نظام تعریف

می‌شود که

ممکن است این

معیارها از نظر حکومت

باشد. (شهید مرتضی

مبانی تمدن غرب، صفحه ۵۹)

معیارهای یک کارگزار شایسته

از دیدگاه امام علی (ع) فردی که شایسته انتصاب است معیارهایی باید داشته باشد:

۱. توانایی و آگاهی: «بها الناس ان احق الناس بهذالامر اقوام علیه و اعلمهم بامر الله فیه. مردم! سزاوارترین کس به خلافت کسی است که بدان توانا تر باشد و در آن به فرمان خدا دانا تر.» خطبه ۱۷۳

۲. ایمان و امانت‌داری: در جامعه اسلامی یکی از اساسی‌ترین ویژگی‌هایی که برای رهبران و عموم کارگزاران، قدرت و توان می‌آفریند و آنان را محبوب قلوب زیر دستان خود می‌کند، ایمان و امانت‌داری و عمل صالح است. کارگزار حکومت اسلامی در واقع حامی ارزش‌ها و معیارهای اسلامی است.

۳. عدل و دادگری: «مدیر عادل و شایسته، مسؤولیت‌ها را امانت و وظیفه می‌داند نه لقمه‌ای آماده بلعیدن» نهج‌البلاغه، نامه ۵

۴. بینش و درایت سیاسی: «سوء التّدبیر سبب التّدمیر.

سیاست نادرست موجب نابودی است» غررالحکم، ش ۵۵۷۱

۵. منزله بودن از بیماری‌های اخلاقی: امام

علی (علیه‌السلام) تأکید دارند که مدیر و حاکم شایسته کسی است که ناهنجاری‌ها و بیماری‌های اخلاقی در او نباشد.

اوصافی چون حرص به مال دنیا، بخل، شهوت‌رانی، ترس، ناشکیبایی، بی‌اعتنایی به مظاهر شریعت آفات یک مدیر و

حاکم هستند و چنین کسی حق حکومت و ریاست ندارد:

«سزاوار نیست که شخص حریص پیشوای مسلمانان شود، چه آنکه چنین کسی در اموال ایشان طمع خواهد کرد،

و نیز انسان نادان نباید در رأس امور مسلمانان قرار گیرد؛ زیرا با جهل خویش مردم را به هلاکت می‌افکند، و نیز

فرد بخیل؛ زیرا حقوق مسلمانان را از ایشان دریغ می‌دارد، و نه شخص خشن که کردار ناشایست او موجب خشونت

مردم خواهد شد، و نه آن کس که از گزارش روزگار ترسان است و از این رو گروهی را بر گروه دیگر مقدم می‌دارد، و نه

آن کس که رشوه می‌گیرد و به خاطر آن حق را پایمال می‌کند، و نه آن کس که سنت را رها می‌کند و مردم را

نابود می‌نماید». دعائم‌الاسلام، ج ۲، ص ۵۳۱، حدیث ۱۸۸۶، نهج‌البلاغه، خطبه ۱۳۱

قوم و خویش‌گرایی

یکی دیگر از نکات مهم در انتصاب کارگزاران حکومت توجه به توانایی‌ها و استعدادها آنها است؛ اما متأسفانه

علی‌رغم تأکیدات بسیار در جامعه کمتر شاهد چنین انتصابات هستیم. برخی از مسئولین بدون توجه به چنین

معیارهایی به انتصابات فامیلی روی می‌آورند. در انتصابات فامیلی اگر چه ممکن است در برخی موارد به توانایی‌ها

و استعدادها توجه شود اما این مسئله از دید عموم مردم صرفاً فامیل‌بازی محسوب می‌شود، لذا مسئولان کشور

باید به این نکته توجه کنند که بازتاب تصمیم آن‌ها بسیار منفی است و این تصمیمات کم‌کم اثرات منفی خود را بر

افکار عمومی می‌گذارد. برای مثال اگر فرد عادی را که حتی صلاحیت کمتری هم دارد منصوب کنند، افکار عمومی

چندان متوجه این موضوع نمی‌شود، ولی هنگامی که اقوام مسئولان منصوب شوند بلافاصله توجهات به خود و نبود

صلاحیت آنان جلب می‌شود. امید است این موضوع بیشتر مورد توجه مسئولان و کارگزاران قرار بگیرد.

سنگ مردم

بررسی جایگاه و چرایی برگزاری نماز جمعه در جامعه

از جمله عوامل مهم در همبستگی و وحدت در جوامع اسلامی برپایی و حفظ فعالیت‌های مذهبی از طریق قشر مذهبی است. بدین معنا که در طول تاریخ بارها و بارها این مسئله را به طور شفاف رؤیت کردیم که برای حفظ دین و اسلام و آرمان‌های انقلاب باید فعالیت‌های مذهبی را در جامعه پررنگ‌تر از قبل برپا داشت.

فعالیت‌های مذهبی باعث می‌شود که جامعه در همان آمادگی قرار گیرد که اسلام و قرآن بدان نیازمندند انسجامی که در فعالیت‌های مذهبی برای مردم ایجاد می‌شود یک ضرورت یک مصلحت قطعی برای کشور است.

نماز جمعه و ایجاد حرکت در مردم

یکی از تاثیرگذارترین فعالیت‌های مذهبی در اسلام نماز جمعه است که بنا به فرموده امام راحل: «تحقیقا احیای نماز جمعه در ایران از مسائل بسیار مهم است». ۴ خرداد ۱۳۶۲ - سخنرانی در جمع اعضای شورای مرکزی ائمه جمعه

نخستین نماز جمعه به فرموده امام خمینی (ره) در پنجم مرداد ۱۳۵۸ به امامت آیت الله طالقانی برگزار شد و اکنون این میراث گران‌بهای اسلام به دلایل ویژه‌ای همچون بیماری کرونا پس از بیست ماه وقفه، پس از واکسیناسیون گسترده مردم و رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی از جمله: استفاده از ماسک، دستکش، مواد ضد عفونی، رعایت فاصله اجتماعی و ... شروع به برگزاری کرده است.

مبارزه مصداقی علیه فساد داخلی

برگزاری نماز جمعه پس از بیست ماه وقفه، بیش از پیش اهمیت این مراسم عبادی، سیاسی از جهت آگاهی بخشیدن به مردم در زمینه معارف اسلامی، نمود کامل وحدت و همبستگی میان افراد مختلف جامعه، بیان رویدادهای مهم اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، افزایش بصیرت و آگاهی عمومی را نمایان می‌سازد. امام خمینی (ره) به نقش نماز جمعه در جامعه اشاره می‌کنند و می‌فرمایند: «نماز جمعه تنها منحصر به عرصه عبودیت نیست بلکه در نماز جمعه باید فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی جامعه نقش پررنگی را ایفا کند». بیانات به مناسبت سالروز برپایی نخستین نماز جمعه پس از پیروزی انقلاب اسلامی

ایشان همچنین به ائمه جمعه توصیه فرموده‌اند که آنها باید مسائل اجتماعی، سیاسی و آشنایی با وظایف شرعی و ملی را به ملت گوشزد کنند. همچنین ائمه جمعه مسئول هستند که هرگونه فساد، انحراف و بی‌عدالتی که در جامعه رخ می‌دهد برای رفع آنها از طرف مردم به مسئولان مطالبه‌گری کنند. ائمه جمعه در خطبه‌ها و سخنرانی‌های خود باید به طور مصداقی با فسادهای داخلی مبارزه کنند چرا که تنها راه تاثیر نهدی از منکر

تعریف فساد و مشخص کردن مفسد است. اینکه نماز جمعه‌ای برای مفسد خطر ایجاد نکند یک رویه باطلی است که نماز جمعه آن را پیش گرفته است. سکوت امام جمعه در پشت تریبون و صحبت کردن آن علیه دشمن خارجی و آمریکا کفایت نمی‌کند چرا که امام جمعه باید با دشمنان و منافقین داخلی مبارزه کند و جریان فساد اقتصادی و رانتی و توطئه‌های داخلی را خنثی نماید.

برترین امت

اهمیت نماز جمعه در دوران رسول خدا (ص) و در دوران امام خمینی (ره) بسیار متفاوت است. در زمان پیامبر مسلمانان آن گونه که شایسته است به نماز جمعه اهمیت نمی‌دادند. در حالی که امام خمینی می‌فرمایند: «امتی که من دارم پیامبر نداشتند». این سخن به طور شفاف قابل رؤیت است چرا که در نماز جمعه زمان امام خمینی، حتی با وجود بمب‌گذاری جز تعداد اندکی از افراد که زخمی و شهید بودند بقیه افراد نماز جمعه را ترک نکردند در حالی که در نماز جمعه زمان پیامبر و زمانی که رسول خدا (ص) در حال سخنرانی بودند مردم آوای لهوی بیرون از مسجد شنیدند و به جز تعداد اندکی بقیه در نماز جمعه نماندند. و اینجا است که به صحت سخن امام خمینی پی می‌بریم. با توجه به موارد ذکر شده اهمیت این عبادت ارزشمند برای ما بیش از پیش آشکار می‌شود بنابراین انتظار می‌رود ائمه جمعه با گفتار خود در افزایش بصیرت و آگاهی عمومی و هدایت و ارشاد مردم تاثیرگذار باشند.

اشغال انقلابی سفارت آمریکا

● بهشتی: حوالان با ایمان بیش از
این باب می‌آورده و همچون اعتراضی
سفارت آمریکا را تصرف کردند.
● جمعیت: امامی گروهی مسلم
سرگز: حوالان شومین کرده‌ستان
از جانب آمریکا و آمریکا و هموطنان
این اسلامی است.

● امام: توطئه‌ها را در هم

فرشته و فائیان
عضو فعال دانشکده الهیات

انقلاب دوم

تسخیر لانه جاسوسی و پایان دخالت‌های آمریکا

۱۳ آبان سال ۱۳۵۸ جزو یکی از روزهای بسیار مهم و سرنوشت‌سازی است که در تاریخ کشور ما ثبت شد. دلیل اهمیت این روز، سه رویداد مهم است که هر کدام نقش خاصی را در شکل دادن به حرکت انقلاب اسلامی ایفا کردند. یکی از این رویدادهای مهم تسخیر لانه جاسوسی آمریکا است. این جنبش عظیم و موثر توسط دانشجویانی انقلابی معروف به دانشجویان پیرو خط امام انجام گرفت. دانشجویانی مثل ما که در برهه‌ای از زمان می‌زیستند که استعمارگران به سرزمینشان هجوم آوردند و هر عمل مزدورانه‌ای علیه کشورشان انجام دادند. این دانشجویان با پیروی از امام خمینی (ره) و با نادیده گرفتن بحران‌ها و دخالت‌هایی که وجود داشت با روحیه امید، رشادت، استقامت و دلاوری دست به دست هم دادند تا مانع تصرف و خودخواهی‌های دشمنان شوند. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، آمریکا دست از مداخله‌گری‌های خود در امور ایران برداشت. در طول ۹ ماه انواع و اقسام حرکت‌های توطئه‌آمیز علیه انقلاب در کشور شکل گرفت که به گونه‌ای دست آمریکایی‌ها در آن آشکار بود. سفارت آمریکا به یک مرکز جاسوسی برای سازماندهی حرکت‌های تفرقه‌افکن و تجزیه‌طلبانه تبدیل شده بود. امام خمینی (ره) در تمام سخنرانی‌های خود طلاب و دانشجویان و جوانان را به هوشیاری و مقابله فرا خواندند و همین هشدارها باعث شد دانشجویان برای دفاع از وطن خود به پاخیزند. دانشجویان و جوانان انقلابی، بایمان و غیور کشورمان با رهبری امام خمینی (ره) توانستند با این حرکت انقلابی شگرف ۶۶ دیپلمات آمریکایی را دستگیر و تعدادی اسناد و گزارش‌های مستند و محرمانه مربوط به دخالت‌های آمریکا در

امور داخلی ایران و طراحی توطئه‌های مختلف قبل و بعد از پیروزی انقلاب را فاش کنند. ۱۳ آبان مظهر استکبارستیزی ملت ایران بود و این‌طور نبود که فقط با چند نفر ساکن در یک سفارتخانه مشکل داشته باشند خیر، یک کار بسیار مهم در مبارزه با استکبار به شمار می‌رفت و بجا هم واقع شد چرا که رژیم آمریکا رژیم استکبار، منشا همه‌ی ظلم‌ها و بدی‌ها است.

دستور قرآن برای مقابله

آیه ۱۴۱ سوره نسا آیه نفی سبیل نام دارد. با توجه به معنی آیه شریفه خداوند هرگونه تسلط، قدرت و غلبه کافران بر مسلمانان را نفی کرده و برتری مومنان بر کافران را اعلام می‌کند. به گفته‌ی علامه طباطبایی و عده دیگری از مفسران هرگز حکم برتری مومنان بر کافران عکس نخواهد شد. «الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ يَكُنْ مَعَكُمْ وَ إِنْ كَانِ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَ نَمْنَعِكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» آیه ۱۴۱ سوره نسا همان منافقان که در انتظار فرصت هستند تا اگر فتحی از ناحیه خدا نصیب شما شود به آنان می‌گویند: «مگر نبود که ما رهنمودهای خود را به شما قبولانیدیم و نمی‌گذاشتیم به دین و مومنین بگروید ولی خدا در قیامت بین شما حکم خواهد کرد و خدا تا ابد اجازه نداده که کافران کمترین تسلطی بر مومنان داشته باشند».

نفی سبیل یعنی: نپذیرفتن سلطه‌ی بیگانگان و مقابله با آنها. یعنی همین کوتاه نیامدن و تا پای جان ایستادن به خاطر حق. همین جان دادن برای ارزش‌ها و آرمان‌هایی که یک ملت به آن معتقدند و برای تحقق آن از جان و مال خود مایه می‌گذارند. آیه نفی سبیل و گفته‌های بزرگان در واقع به ما گوشزد می‌کند که مومنان حق پذیرفتن سلطه کافران را ندارند و هرگونه پیمان‌نامه و تعهدی که نفوذ کافران بر مسلمانان شود حرام به حساب می‌آید و مومنان موظف‌اند که با آنها مقابله کنند. بر همین اساس می‌توان گفت سخنرانی‌ها و تاکیدهای امام خمینی (ره) و تشویق ایشان برای مقابله با کفار ریشه در قاعده نفی سبیل دارد و با استناد به این حکم به جرئت گفت فتح در همه‌ی آن مومنان خواهد بود.

فاطمه فرامرزی
عضو فعال دانشکده الهیات

ویروس خودتحقیری

مروری بر روزهای سخت کرونا و دستاوردهای آن

حدوداً ۲۶ آبان ماه ۹۸ بود که بیماری عفونی وحشتناکی به نام کرونا، بر ووهان چین سایه افکند. پس از مدتی در بهمن ماه ۹۸ اولین مورد ابتلا به این بیماری در ایران اعلام شد. همه‌ی شهرها یکی پس از دیگری بحران کرونا را تجربه کردند. هنوز بعد از گذشت دو سال جهان درگیر کرونا و پیامدهای نامطلوب آن است. در چنین شرایطی جوانان ایرانی به میدان آمدند و از هیچ تلاشی فروگذار نکردند. تولید و توزیع ماسک به صورت رایگان، ضدعفونی معابر، فعالیت در بیمارستان‌ها به صورت داوطلبانه و... از جمله اقدامات ارزشمند آن روزها به شمار می‌رفت. همگی با نیتی خالصانه در این مسیر گام برداشتند چرا که کارهای جهادی دلی بزرگ و قلبی به وسعت آسمان می‌خواهد. قلم از توصیف و به تصویر کشیدن همدلی، همراهی، درد، ناامیدی و اضطراب آن روزها ناتوان است.

اولین واکنش رهبری به مسئله کرونا

فرمایشات حضرت آقا در روز درختکاری دل گرمی و قوت قلبی برای همه به ارمغان آورد. ایشان در ابتدای سخنرانی از کادر درمان تشکر کردند. کرونا را یکی از آزمون‌های سخت و دشوار سال ۹۸ می‌دانستند به همین منظور از مردم عزیزمان دو درخواست داشتند:

۱. تخطی نکردن از دستورالعمل‌های بهداشتی: این موضوع آنقدر اهمیت داشت که ایشان رعایت دستورالعمل‌ها و مقررات تعیین شده از سوی مسئولین را یک فریضه می‌دانستند فریضه‌ای که باید به آن عمل نمود. چرا که در چنین شرایطی هر اقدامی که به سلامت جامعه کمک کند حسنه به حساب می‌آید و در مقابل هر آنچه باعث شیوع بیشتر این بیماری شود سیئه است.

۲. توسل و درخواست یاری از پروردگار: «قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ» سوره فرقان آیه ۷۷
بگو که اگر دعای شما (و ناله و زاری و توبه شما) نبود خدا به شما چه توجه و اعتنایی داشت؟

رهبری رزمایش عمومی و فعالیت‌های مردم و نهادها در دوران کرونا را یک دستاورد مثبت می‌دانستند. تجربه‌های به دست آمده از این دوران باعث می‌شود بلا تبدیل به نعمت و تهدید تبدیل به فرصت شود.

روایت یک دستاورد ملی

در بحبوحه کرونا و زمانی که همه‌ی کشورها به دنبال تولید واکسن بودند هیچ‌کس باور نمی‌کرد ما هم می‌توانیم واکسن تولید کنیم. رهبری در اردیبهشت ماه سال ۹۹ از دانشمندان کشورمان خواستند برای تحقق تولید واکسن ایرانی تلاش کنند. خواسته‌ی ایشان هم ابعاد علمی داشت که همه‌ی آن برخواسته از یک منطق مستحکم بود و هم برای مردم ضرورت عمومی داشت. از نظر ایشان مسئله‌ی کرونا یک صحنه آزمایش و تلاش همگانی به شمار می‌رفت. از همان مسائل ابتدایی مثل تولید ماسک و مواد ضدعفونی گرفته تا تلاش‌هایی که برای مهار سویه‌های جدید کرونا انجام شد. اما این، نقطه‌ی نهایی افتخار آفرینی ایرانی با اتکا به خلاقیت و توان داخلی نبود. این مسیر ادامه پیدا کرد تا به واکسنی رسید که همه می‌گفتند: «نمی‌توانیم تولید کنیم!»

تا به حال هشت واکسن علیه ویروس کرونا در کشور در حال ساخت است. کوو ایران برکت، پاستوکوک، فخر، کووپارس و... نمونه‌هایی از تلاش دانشمندان ایرانی برای ساخت واکسن و مقابله با ویروس کرونا است.

رهبر معظم انقلاب واکسن کرونای ایرانی را مایه افتخار ملی می‌دانند. ایشان پس از دریافت دوز اول واکسن ایرانی در این خصوص فرمودند: «این افتخار ملی را به معنای واقعی کلمه پاس بداریم. این خیلی مهم است که ما وقتی امکان پیشگیری یا امکان علاج در داخل کشور داریم، چرا باید از آن استفاده نکنیم؟ حالا یک وقت هست که در کنار واکسن داخلی، واکسن‌های خارجی هم مورد استفاده است، مورد نیاز است، ایرادی ندارد، من اشکالی به آن ندارم؛ اما بالاخره باید به واکسن ایرانی احترام بگذاریم و به این زحمتی که کشیدند». ۱۴۰۰/۴/۴
این اولین و آخرین موفقیت ایرانی‌ها در مسائل سخت نبوده است ما همیشه در شرایط دشوار ثابت کردیم می‌توانیم بیشتر از قبل در مسیر پیشرفت و اثبات توان داخلی گام برداریم.

وابسته به خود

نتیجه تأمین امنیت با تکیه بر نیروهای داخلی

هر مجموعه‌ای که بخواهد به صورت مستقل اداره شود باید امکانات و تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری آن به خصوص در مسائل نظامی و امنیتی درون‌زا و مستقل باشد.

اگر این اتفاق رخ ندهد و مجموعه‌ای به صورت مستشاری اداره شود اولین مشکلی که برای آن مجموعه پیش می‌آید این است که مستشاران برای آن تصمیم می‌گیرند و سیاست‌گذاری می‌کنند. این تصمیمات و سیاست‌ها گاهی هم‌سو با منافع آن مجموعه است و گاهی مخالف با آن.

مشکل دیگری که برای این مجموعه رخ می‌دهد این است که وقتی به کمک و یاری مستشاران نیازمند می‌شوند آنان به منافع‌شان فکر می‌کنند؛ در چنین شرایطی اگر منافع خود را در خطر ببینند سریع میدان را خالی می‌کنند و آن مجموعه را تنها می‌گذارند.

با این تفاسیر کشورهایی که امکاناتشان درون‌زا است و در حوزه‌های مختلف به خصوص سیاست و امنیت استقلال دارند همیشه سران و مسئولین داخلی بر اساس منافع آن کشور تصمیم می‌گیرند سپس با اتکا به نیروهای داخلی آن تصمیم را عملی می‌کنند.

به طور مثال در کشور ما در زمان جنگ ایران و عراق هنگامی که امام خمینی (رحمه الله علیه) تصمیم به مقابله با بعثی‌ها گرفتند و فرمان شرکت در جنگ را دادند خانواده‌ها، جوانان و عزیزان خود را پای انقلاب گذاشتند.

در چند سال اخیر نیز با وجود مشکلات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که در کشور وجود دارد زمانی که سپاه فراخوان برای حضور در جبهه مقاومت سوریه و یا عراق را می‌دهد چند برابر ظرفیت افراد داوطلب می‌شوند. رهبر فرزانه انقلاب در این خصوص می‌فرمایند: «باید قدر جوانان مومن و انقلابی را همه بدانند. همه این جوانان مومن و انقلابی‌اند که روز خطر

سینه سپر می‌کنند و هشت سال جنگ تحمیلی در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری

۱۳۹۲/۱۲/۱۵

استعمارگران

و اما این موضوع عراق، افغانستان، عربستان بر خلاف کشور با وعده‌ی ایجاد و تأمین و تهدید به این کشورها به یکی از پایگاه‌های اما زمانی که مشکلاتی می‌آید و منافع این به سرعت عرصه را ترک آن کشور نمی‌رسانند. به مسئله افغانستان ۲۰ سال پایگاه نظامی با این اوصاف زمانی که و درگیری با طالبان به افغانستان نرساند و از منطقه خارج کرد به درخواست‌های مثال دیگری که عربستان است. می‌کنند می‌توانند با

و دادن نفت و طلا به با آن‌ها برقرار کنند در اشتباه هستند. عربستان با

با آمریکا صمیمی نمی‌شود، بلکه مورد تحقیر آنان نیز قرار می‌گیرد. همان‌طور که آیت الله خامنه‌ای در رابطه با اهانتی که رییس جمهور آمریکا به آنان کرد می‌فرمایند: «احمق‌ها خیال می‌کنند که با دادن پول و با کمک کردن می‌توانند صمیمیت دشمنان اسلام را جلب کنند، در حالی که صمیمیتی وجود ندارد؛ همان‌طور که خودشان هم گفتند، مثل گاو شیرده هستند؛ شیرشان را می‌دوشند، وقتی دیگر شیر نداشتند، ذبحشان می‌کنند». محفل انس با قرآن کریم ۱۳۹۶/۰۳/۰۶

در پایان باید به این نکته توجه نمود کشوری که امنیت درون‌زا دارد و متکی بر اراده، ایمان و عواطف مردم اداره می‌شود همیشه استقلال و امنیت و اقتدار خواهد داشت؛ در مقابل کشورهایی که امیدواری به قدرت‌های جهانی دارند و به آن‌ها اعتماد می‌کنند هیچ‌گاه استقلال و امنیت ثابت و پایداری نخواهند داشت.

به ظاهر دلسوز

در کشورهای مثل سوریه و یا حتی ما است؛ یعنی آمریکا یا ناتو امنیت یا به وسیله ارباب نفوذ می‌کنند و آنجا را خود تبدیل می‌سازند؛ در این کشورها به وجود قدرت‌ها به خطر می‌افتد می‌کنند و هیچ کمکی به به طور مثال می‌توانیم اشاره کنیم که حداقل ثابت آمریکا بوده است و افغانستان دچار مشکل شد آمریکا هیچ کمکی به سرعت نیروهایش را و دیگر هیچ پاسخی افغانستان نداد.

می‌توان زد کشور سران این کشور گمان خرید سلاح از آمریکا آن‌ها روابط صمیمانه‌ای صورتی که کاملاً در این کاری که می‌کند نه تنها بلکه مورد تحقیر آنان نیز قرار می‌گیرد. همان‌طور که آیت الله خامنه‌ای در رابطه با اهانتی که رییس جمهور آمریکا به آنان کرد می‌فرمایند: «احمق‌ها خیال می‌کنند که با دادن پول و با کمک کردن می‌توانند صمیمیت دشمنان اسلام را جلب کنند، در حالی که صمیمیتی وجود ندارد؛ همان‌طور که خودشان هم گفتند، مثل گاو شیرده هستند؛ شیرشان را می‌دوشند، وقتی دیگر شیر نداشتند، ذبحشان می‌کنند». محفل انس با قرآن کریم ۱۳۹۶/۰۳/۰۶

در پایان باید به این نکته توجه نمود کشوری که امنیت درون‌زا دارد و متکی بر اراده، ایمان و عواطف مردم اداره می‌شود همیشه استقلال و امنیت و اقتدار خواهد داشت؛ در مقابل کشورهایی که امیدواری به قدرت‌های جهانی دارند و به آن‌ها اعتماد می‌کنند هیچ‌گاه استقلال و امنیت ثابت و پایداری نخواهند داشت.

